

Sygn. akt III KK 531/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego
w sprawie **S. J. i D. Z.**

skazanych z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 10 stycznia 2019 r.,
kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt VIII K [...],

**uchyła zaskarżony wyrok w odniesieniu do obu oskarżonych
w części dotyczącej orzeczenia o karach i środkach karnych i
sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w T. do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T., wyrokiem z dnia 9 marca 2017 r., uznał S. J. i D. Z.
za winnych tego, że w dniu 25 sierpnia 2016 r. o godz. 19:00 w T. na skrzyżowaniu
ul. H. i P., działając wspólnie i w porozumieniu, publicznie i bez powodu pobili P. K.

w ten sposób, że zadawali mu uderzenia nogami i pięściami po całym ciele, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci otarcia i zasinień naskórka twarzy, zasinień na wysokości barku lewego oraz zasinień na kończynie dolnej lewej z obrzękiem podudzia utrudniającym chodzenie, które spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, okazując przy tym rażące lekceważenie porządku prawnego, tj. czynu z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to skazał:

- S. J. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 2 k.k. warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby,
- D. Z. na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 2 k.k. warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.

Na podstawie art. 73 § 2 k.k. w okresie próby oddał oskarżonych pod dozór kuratora sądowego, a S. J. dodatkowo zobowiązał do informowania kuratora o przebiegu okresu próby poprzez składanie raz w miesiącu informacji na ten temat. Ponadto, na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył S. J. karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda, zaś D. Z. karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 zł każda. Jednocześnie na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzekł od każdego z oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego P. K. nawiązki w kwotach po 2.000 zł, a na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. - środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego na odległość nie mniejszą niż 50 metrów przez okres 3 lat.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 17 marca 2017 r. wobec niezaskarżenia go przez strony postępowania.

Od powyższego wyroku kasację, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., w dniu 3 listopada 2017 r. wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karach na niekorzyść skazanych. Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 k.k., polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu i warunkowym zawieszeniu wykonania kary roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego S. J., podczas gdy przepis ten daje sądowi możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary

pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku oraz art. 69 § 4 k.k., polegające na warunkowym zawieszeniu wykonania kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec S. J. i D. Z., w sytuacji, gdy skazanie ich obu za występki z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., a więc z przyjęciem, iż czyn ten miał charakter chuligański, spowodowało, że prawnie niedopuszczalne było zastosowanie przez Sąd tej instytucji, bez wskazania, że jest to szczególnie uzasadniony wypadek.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie, jako że podniesiony w niej zarzut rażącego naruszenia art. 69 § 1 k.k. i art. 69 § 4 k.k., co miało istotny wpływ na treść wyroku, jest zasadny.

Zgodnie z treścią przepisu art. 69 § 1 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396), obowiązującą od dnia 1 lipca 2015 r., sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku. Skazanie S. J., za czyn popełniony w dniu 25 sierpnia 2016 r., na karę pozbawienia wolności w wymiarze roku i 6 miesięcy wykluczało zatem możliwość zastosowania wobec niego dobrodziejstwa tej instytucji. W tej sytuacji, Sąd Rejonowy w T. warunkowo zawieszając wykonanie orzeczonej temu oskarżonemu kary pozbawienia wolności rażąco naruszył art. 69 § 1 k.k., co bez wątpienia miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Prawnie ograniczone było warunkowe zawieszenie kar pozbawienia wolności wymierzonych obu oskarżonym ze względu na treść art. 69 § 4 k.k. Przepis ten, jak słusznie wskazuje skarżący, podkreśla wyjątkowość stosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary wobec sprawców występku o charakterze chuligańskim i ogranicza ją wyłącznie do wypadków szczególnie uzasadnionych. Sięgnięcie po tę instytucję probacji wymaga zatem stwierdzenia wystąpienia obok okoliczności, o których mowa w art. 69 § 1 i 2 k.k., także okoliczności szczególnych. Innymi słowy, **warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec sprawcy występu o charakterze**

chuligańskim oraz sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. jest możliwe tylko wówczas, gdy sąd ustali, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek (art. 69 § 4 k.k.). Wymaga to powołania tego przepisu w podstawie prawnej wymiaru kary. Wobec tego, brak powołania art. 69 § 4 k.k. w podstawie prawnej rozstrzygnięcia o warunkowym zawieszeniu kar pozbawienia wolności wymierzonych obu oskarżonym oznacza, że Sąd Rejonowy w T. swoje rozstrzygnięcie w tym zakresie oparł tylko o przepis art. 69 § 1 k.k. Wskazuje to, że takie szczególne okoliczności, uzasadniające zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kar pozbawienia wolności, w realiach przedmiotowej sprawy nie wystąpiły i nie były rozważane przez sąd orzekający.

W konsekwencji, Sąd ten rażąco naruszył również podniesiony w zarzucie kasacji art. 69 § 4 k.k., co miało istotny i oczywisty wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w odniesieniu do obu oskarżonych w części dotyczącej orzeczenia o karach i środkach karnych i sprawę w tym zakresie przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T. W związku z częściowym uchycieniem wyroku, prawomocne pozostaje rozstrzygnięcie co do winy. Oznacza to, że ponowne rozpoznanie sprawy powinno zostać ograniczone do ponowienia dowodów dotyczących tylko kary i środków karnych. Nie będzie zaś obejmować środka kompensacyjnego w postaci orzeczonej nawiązki od każdego z oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego (art. 447 § 2 k.p.k.). W postępowaniu ponownym Sąd właściwy uwzględni powyższe uwagi i stosując się do obowiązującego prawa karnego materialnego, w szczególności przepisów art. 69 § 1 i 4 k.k., uniknie stwierdzonych uchybień.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak w wyroku.